

Dr. Szili Katalinnak,
a Magyar Országgyűlés elnökének zárszava

Tisztelt Elnök Asszonyok, Elnök Urak, Nagykövet Urak! Kedves Vendégeink!

Meg kell valljam Önöknek, nem tudom, hogy kell-e még ezek után egyáltalán szólnom. Hiszen az előadások és ez a mai konferencia önmagáért beszél. Ha valamit idézhetek, akkor talán azt a dalt, amit hallottunk, „Glocken der Heimat”/A haza harangjai: egy kicsit a mi lelkünkben is megszólaltak a harangok. Amikor Elnök úr a pulpituson arról szólt, hogy reméli, a nagyapja látja és hallja ma őt, mindannyiunkat, ugyanígy érzek én is. Ma átvettem az Emlékplakettet Erika Steinbach asszonytól, az Elűzöttek Szövetségének elnökétől. Nagyon köszönöm. Ha most Oscar-díj átadáson lennék, köszönetet mondanék Zimmermann Rózának és Leopold Bayernek, anyai nagyszüleimnek, mert ez az elismerés őket is megilleti, s remélem, ők is figyelnek rám.

Elhangzott néhány olyan dolog, amire reagálnom kell, hiszen ez a mai nap az én politikusi életemben is egy állomás. S Heinek Ottó elnök úrnak és Zimmermann úrnak is mondom, hogy tisztában vagyok a kötelezettségeimmel, és ezt mondhatom képviselőtársaim nevében is, például Hargitai János képviselőtársam nevében, aki baranyai, s egy olyan településről jön, Nagynyárádról, ahonnan közel 500 elűzöttnek kellett elhagynia otthonát. S talán mondhatom Szabó Vilmos képviselőtársam, de Parlamentünk nevében is, hogy tudjuk, meg kell még valósítanunk a hazai nemzeti kisebbségek parlamenti képviseletét. S tudom azt is, hogy addig is, amíg ez megvalósul, vannak feladataim: létrehozzuk a hazai kisebbségek fórumát itt, a Parlamenten belül, pontosan azért, hogy legyen párbeszéd, legyen együttműködés, hasonlóan a Kárpát-medencei magyar képviselők fórumához.

Számomra és remélem, hogy az Önök számára is ez a mai konferencia nemcsak Emléknapp, hanem tényleg egy rendkívüli közösségi és szellemi élmény volt. Ezért szívből jövő köszönetem valamennyi előadónak! Talán, ha néhány hívó szót zárásként mondhatnék, akkor hadd legyen az első az, ami számomra azt jelentette, hogy ez a mai nap a lelkiismerethez szólt. Az egyén és Európa, mint közösség lelkiismeretéhez. Az egyén lelkiismeretéhez, hogy az egyénnek mindig is óriási felelőssége van abban, hogy hogyan lép fel az igazságtalanságokkal szemben. Sőt, megfordítom: mennyit tesz az igazságért? Európának is nagy felelőssége van, s Európa lelkiismerete is meg kell hogy szólaljon, az egész közösségé, hiszen mindannyian tudjuk, hogy jövőt csak megbérelve, csak békességben tudunk építeni és nem a felejtés, hanem a megbocsátás adhat ennek alapot. Ahhoz viszont, hogy ezt bárki megtegye, politikai bátorságra van szükség. S még valamire: elkötelezettségre.

Schlusswort von **Dr. Katalin Szili,**
Präsidentin des Ungarischen Parlaments

Sehr geehrte Damen und Herren Vorsitzende, sehr geehrte Herren Botschafter! Liebe Gäste!

Ich muss Ihnen ehrlich gestehen, ich weiß nicht so richtig, ob ich noch überhaupt zu Ihnen zu sprechen brauche. Die Vorträge und die heutige Konferenz sprechen ja für sich. Wenn ich etwas zitieren sollte, dann vielleicht am liebsten jenes Lied, das wir vom Chor gehört haben, 'Glocken der Heimat': ein bisschen sind auch in unseren Herzen die Glocken erklungen. Als Herr Präsident am Rednerpult davon sprach, er hoffe, dass sein Großvater ihn und uns alle heute sieht und hört, da hatte ich das gleiche Gefühl. Heute übernahm ich von Frau Erika Steinbach, Präsidentin des Bundes der Vertriebenen die Ehrenplakette. Ich danke dafür vom Herzen, und wenn wir uns jetzt an der Oscar-Preisverleihung befinden würden, dann würde ich sagen, ich danke Rosa Zimmermann und Leopold Bayer, meinen Großeltern mütterlicherseits, denn diese Anerkennung gebührt auch ihnen, und ich hoffe, auch sie können mich jetzt sehen und hören.

Wir haben heute einiges gehört, und auf manches muss ich reagieren, denn dieser Tag bedeutet auch in meinem Leben als Politikerin eine wichtige Station. Und ich richte meine Worte jetzt an Herrn Vorsitzenden Otto Heinek und auch Herrn Zimmermann, dass ich über meine Pflichten im Klaren bin, und dies darf ich auch im Namen einiger meiner Abgeordnetenkollegen sagen, zum Beispiel im Namen von Herrn Abgeordneten János Hargitai, der aus der Branau aus Nagynyárád kommt, woher beinahe 500 Menschen vertrieben wurden. Und ich darf vielleicht im Namen des Herrn Abgeordneten Vilmos Szabó aber auch im Namen unseres Parlaments sagen, dass es uns sehr wohl bewusst ist, das wir die parlamentarische Vertretung der nationalen Minderheiten in Ungarn zu verwirklichen haben. Ich weiß genau, bis dies Wirklichkeit wird, habe ich noch Aufgaben im Zusammenhang mit dem Forum der einheimischen Minderheiten hier im Parlament, genau deswegen, damit es ein Dialog entstehen kann, damit es Zusammenarbeit gibt, ähnlich, wie das Forum der ungarischen Abgeordneten des Karpäten-Beckens.

Für mich, und ich hoffe, auch für Sie, hat die heutige Konferenz nicht nur einen Gedenkttag, sondern tatsächlich ein außergewöhnliches gemeinschaftliches und geistiges Erlebnis bedeutet. Daher ein herzliches Dankeschön an alle Referenten! Erlauben Sie mir bitte einige Gedanken zum Schluss! Für mich bedeutet dieser Anlass, dass der heutige Tag in erster Linie dem Gewissen gewidmet war, dem Gewissen des Individuums und dem Gewissen von Europa als Gemeinschaft. Das Individuum hat immer eine große Verantwortung in der Art und Weise, wie es gegen die Ungerechtigkeit auftritt. Und mehr noch, ich kehre das Beispiel um: was unternimmt das Individuum für die Wahrheit? Europa hat ebenfalls eine große Verantwortung, und Europas Gewissen muss sich melden, das Gewissen der ganzen Gemeinschaft muss sich melden, denn wie wir alle wissen, kann die Zukunft nur friedvoll und im Frieden aufgebaut werden, und nicht das Vergessen, sondern das Vergeben kann die-

Kedves Vendégeink!

Szeretném megköszönni Lammert elnök úrnak, hogy még a születésnapját is velünk töltötte, hiszen éppen ma ünnepli azt (*nagy taps – a szerk.*), szeretném megköszönni Kartmann elnök úrnak és Schipanski elnök asszonynak, hogy tartományi házelnökökként szintén itt töltötték velünk ezt a napot, a lelkiismeret napját.

S végezetül, mielőtt még én elköszönnék Önöktől és átadnám a teret a hárfának és a trombitának, azaz Geiger György Érdemes- és Liszt díjas és Maros Éva Liszt díjas művészeknek és a zenének, tájékoztatom Önöket arról, hogy DVD készül a mai napról, amit valamennyi hazai német közösségnek szeretnénk eljuttatni, s ahogy Kiss Péter miniszter úrral megbeszéltem, könyvben is meg fogjuk jelentetni a konferencia anyagát.

Kívánok Önöknek további szép napot, remélem, hogy úgy köszönünk el most egymástól, hogy a lelkünk megkönnyebbült. Köszönöm!

ser Zukunft als Grundlage dienen. Um dies verwirklichen zu können, braucht man dazu politischen Mut. Und noch etwas: Engagement.

Liebe Gäste!

Ich möchte mich noch einmal beim Herrn Präsidenten Lammert bedanken, dass er bereit war, sogar seinen Geburtstag mit uns zu verbringen, er feiert diesen ja gerade heute (großer Applaus – der Hg.). Ich möchte Herrn Landtagspräsidenten Kartmann und Frau Landtagspräsidentin Schipanski herzlich dafür danken, dass sie diesen Tag, den Tag des Gewissens mit uns verbracht haben. Ich danke all denen, die an diesem Gedenktag teilgenommen haben.

Bevor ich mich von Ihnen verabschiede übergebe ich meinen Platz der Harfe und der Trompete, das heißt György Geiger, Verdientem Künstler und Liszt-Preisträger sowie Éva Maros, Liszt-Preisträgerin, also der Musik und der Kunst.

Ich wünsche Ihnen noch einen schönen Tag, und hoffe, dass wir uns voneinander so verabschieden, dass unsere Herzen erleichtert wurden. Ich danke Ihnen!

Az Emléknapot Geiger György, Liszt-díjas, Érdemes trombita művész és Maros Éva, Liszt-díjas hárfá művész nagysikerű zenei programja zárta